

۸- آشنائی با پارچه‌ای از مفاهیم و اصطلاحات تجاری اقتصاد

Freight forwarder

واسطه حمل و نقل / کارگزار حمل و نقل

Forwarding agent و نقل

.....

شخصی است که در مقابل اجرت، ترتیبات حمل و نقل کالا را از یک کشور به کشور دیگر فراهم می‌کند.

توضیحات : واسطه‌های حمل و نقل یا نمایندگان حمل و نقل، که اغلب به صورت موسسه، بنگاه یا شرکت به فعالیت اشتغال دارند، بر اساس دستور ارسال کننده (فرستنده) یا مرسل الیه (گیرنده) ترتیبات حمل کالا را به مقصد از طریق دریایی، هوایی و زمینی یا در صورت لزوم مجموعه‌ای از راه‌های مزبور فراهم می‌کنند. آنها در واقع کالا را از فرستنده تحویل می‌گیرند و در نهایت به گیرنده آن تحویل می‌دهند. بدین منظور واسطه‌های حمل و نقل، بسته به شرایط قرارداد، وظایف متنوعی را در جریان صدور و ورود کالاها بر عهده می‌گیرند که اهم آنها به شرح ذیلند:

- مشاوره با فرستنده یا گیرنده کالا و پیشنهاد اقتصادی ترین وسیله و مسیر حمل برای جا بجایی.
- جمع آوری و در صورت لزوم یک کاسه بسته بندی کردن کالا به نحو مناسب.
- آماده کردن ترتیبات ترخیص کالا از گمرک مبدأ و نظارت بر اسناد مربوطه.
- انعقاد قرارداد حمل با متصدی یا متصدیان حمل و نقل و گرفتن جا در

وسایل نقلیه مربوطه برای حمل کالا به مقصد .

- اعلام وضعیت کالا، زمان آغاز حمل و سایر اطلاعات لازم به گیرنده .

- اخذ مدارک لازم از متصدیان حمل و نقل پس از رسیدن به مقصد و نظارت بر تحویل کالا به گمرک .

- دریافت رسید گمرکی (قبض انبار) و تسلیم آن به گیرنده .

- تهیه و تنظیم مدارک لازم برای استفاده از پوشش بیمه، در صورت وارد آمدن خسارت به کالا در جریان حمل .

با توجه به مراتب فوق واسطه حمل و نقل، حمل کالا را بعنوان متصدی حمل و نقل (حمل کننده) برعهده نمی گیرد، بلکه صرفاً "به صورت یک واسطه حرفه‌ای میان فرستنده یا گیرنده کالا از یکسو و متصدی یا متصدیان حمل و نقل از سوی دیگر عمل می نماید. بنا بر این در نهایت متصدی حمل و نقل است که طبق بارنامه مسئولیت حمل کالا را تقبل میکند. با توجه به این امر بانکها در اعتبارات اسنادی معمولاً "بارنامه‌هایی را که واسطه‌های حمل و نقل صادرکننده نمی پذیرند، مگر اینکه بارنامه از نوع بارنامه حمل مرکب (سراسری) فیاتا (FIATA) (فدراسیون بین المللی اتحادیه‌های نمایندگان حمل و نقل (International Federation of Forwarding Agent Associations) بوده و به تائید اتاق بازرگانی بین المللی برسد، پایتکه سند حمل و نقل را واسطه حمل و نقلی صادر کرده باشد که خود بعنوان متصدی حمل و نقل یا نماینده او عمل میکند. در اینجا نیز هر یک از متصدیان حمل و نقل که در برنامه زنجیره‌ای حمل کالا به مقصد شرکت دارند تنها برای مسیر حمل مربوط به خود بارنامه صادر میکنند و مجموعه این بارنامه‌ها زیر پوشش کلی بارنامه اصلی قرار دارند که توسط واسطه

حمل و نقل صادر شده است. ضمناً "باید متذکر شد که هر چند واسطه های حمل و نقل خود جایابی کالا را برعهده نمی گیرند، اما این امر مانع از آن نیست که حمل و نقل کالا را از انبار یا کارخانه فرستنده به پایانه مبدا یا از پایانه مقصد به کارخانه یا انبار گیرنده تقبل نمایند.

بطوریکه ملاحظه می گردد کار واسطه حمل و نقل و متصدیان حمل و نقل بهم ارتباط پیدا می کند. در حمل های ساده نقش واسطه حمل و نقل چندان چشمگیر نیست، اما در حمل مرکب که در آن معمولاً از چند نوع وسیله نقلیه برای حمل کالا به مقصد استفاده می شود موضوع برنامه ریزی حمل، انعقاد قرارداد با حمل کنندگان مختلف، تهیه مدارک مختلف مربوط به حمل و نقل بین المللی کالای صادراتی یا وارداتی اهمیت بسیاری می یابد و لذا نقش و عمل واسطه حمل و نقل نمایان تر می گردد.

ضمیمه

مجموعه قوانین و مقررات صادرات
غیر نفتی کشور (سال ۱۳۶۵-۱۳۶۶)
منتشر خواهد شد